

Meer zwijnen, meer risico's

Veertien jonge wilde zwijnen werden in de nacht van zondag op maandag doodgereden bij Valkenswaard. FOTO BERT JANSEN

Achttien wilde zwijnen kwamen zondagnacht om bij twee ongevallen. En dat is niet helemaal toevallig. Het aantal zwijnen in Limburg groeit snel, net als het aantal ongelukken.

KELPEN-OLER
DOOR PAUL BOTS

Dit had niet goed kunnen gaan. Secretaris Hubert Stassen van de Wildbeheereenheid Grenskant is stellig. De A2 is voor een belangrijk deel voorzien van raster om wild tegen te houden. Maar als een groep wilde zwijnen besluit de toerit bij Kelpen-Oler te nemen en over de snelweg richting Maastricht te lopen, gaat het gegarandeerd mis. De dieren zitten dan immers gevangen tussen de rasters die hen juist tegen hadden moeten houden. Het ging dus ook mis in de nacht van zondag op maandag. Een auto botste met hoge snelheid op de zwijnen. De bestuurder kwam met de schrik vrij. De auto is total loss. Vier zwijnen overleefden de klap niet. Eenzelfde ongeluk gebeurde die-

zelfde nacht op een provinciale weg in Valkenswaard, waar een groep van veertien jonge zwijnen werd doodgereden. Ook hier bleef de automobilist ongedeerd en was de auto flink beschadigd. Niet vreemd, stelt Stassen. „Rij maar eens met 130 kilometer per uur tegen een zak aardappelen van 150 kilo.”

Vaker

Is het toeval, twee soortgelijke aanrijdingen in één nacht? Ja en nee. Zwijnen lopen vele kilometers per dag, en steken dan ook wegen over. Het gaat dus regelmatig mis. Maar het gebeurt de laatste jaren wel steeds vaker. In 2013 werden er nog 19 zwijnen doodgereden in het Limburgse verkeer, blijkt uit de jaarrapportage van de Faunabeheereenheid Limburg. Vorig jaar waren dat er volgens gedeputeerde Hubert Mackus 50. Tot afgelopen zondag stond de teller dit jaar op 26.

De kans om een ree onder de auto te krijgen, is met zo'n 400 aanrijdingen per jaar overigens aanzienlijk groter. Maar dit aantal botsingen daalt al jaren, terwijl het aantal ongelukken met zwijnen toeneemt. De oorzaak van die toename is heel simpel volgens secretaris Alfred Melissen van de Faunabeheereenheid Limburg. „Hoe meer zwijnen, hoe meer aanrijdingen.”

Groei

Het aantal wilde zwijnen in Limburg groeit snel. De winters zijn al jaren zacht, het voorjaar is ook dit jaar weer droog. Gevolg: er is voedsel in overvloed voor de dieren. „Ze komen bij ons vanuit het Kempenbroek in België,” vertelt Stassen van de wildbeheereenheid Grenskant. „Ze steken over naar de gedeekte tafel die de boeren aan deze kant van de grens voor ze maken. Er is maïs in overvloed en er liggen

“
Op snelwegen komen de dieren zelden, maar als ze om een raster heen wandelen en de toerit gebruiken, houdt het al snel op.

Rijkswaterstaat

door het zachte weer zoveel eikels dat de zwijnen ze gewoon niet op krijgen.” Mede door de zachte winters krijgen de dieren meerdere keren per jaar jongen, en groeit de populatie nog sneller.

Neergeschoten

Vorig jaar werden er 684 zwijnen in Limburg doodgeschoten die buiten het aangewezen leefgebied (De Meinweg en Meerlebroek) kwamen. Per 1 juni staat dit jaar de teller op 340. De verwachting is dat het aantal eind dit jaar op 800 uitkomt. „En bij ieder neergeschoten zwijn zie je er tien wegrennen”, vat Stassen het probleem samen. Dat terwijl formeel in de leefgebieden de stand zo laag mogelijk gehouden moet worden. De nul-optie is echter onhoudbaar. „Er wordt al twee keer meer afgeschoten dan vroeger, maar het aantal dieren neemt alleen maar toe”, stelt Melis-

sen van de Faunabeheereenheid Limburg. „Het kost gemiddeld 40 tot 80 uur om één wild zwijn te schieten.” Gedeputeerde Mackus richt zijn beleid dan ook vooral op het aanpakken van gebieden waar zwijnen veel schade aanrichten. In het verkeer is het zaak te voorkomen dat de dieren een te groot risico gaan vormen. Dat kan door sensoren te plaatsen die het verkeer waarschuwen als een dier wil oversteken. Het kan ook door wildroosters te plaatsen, reflectoren neer te zetten die wild afschrikken, bermen te maaien zodat je het wild beter ziet en zelfs sensoren aan te brengen die automobilisten waarschuwen. Op snelwegen komen de dieren zelden, vanwege de afrastering. Maar, stelt een woordvoerder van Rijkswaterstaat, als zwijnen over de toerit om een raster heen wandelen, zoals in Kelpen-Oler gebeurde, houdt het snel op.